

Nazwy telewizyjnych programów sportowych z komponentem wartościującym (na przykładzie stacji Canal+ Sport)

KATARZYNA BURSKA*

CITATION: Burska K., Nazwy telewizyjnych programów sportowych z komponentem wartościującym (na przykładzie stacji Canal+ Sport), „Stylistyka” XXXIII: 81–100, <https://doi.org/10.25167/Stylistyka33.2024.6>

O popularności wydarzeń sportowych może świadczyć liczba obecnych na polskim rynku medialnym stacji telewizyjnych poświęconych wyłącznie tej tematyce, a także rosnące zainteresowanie użytkowników platformami streamingowymi mającymi w swojej ofercie transmisje sportowe na żywo. Portal Wirtualne Media szacuje, że w lipcu 2023 roku łączny udział wszystkich stacji sportowych objętych badaniem Nielsen Audience Measurement w Polsce wyniósł 4,48% (Kurdupski 2023), sklasyfikowanych zostało 16 kanałów. Rzecz jasna transmisje live meczów, walk, gali, rajdów nie są jedynymi pozycjami w ramówkach telewizyjnych stacji sportowych. Obejmują one również programy publicystyczne, magazyny autorskie, seriale dokumentalne, wywiady, serwisy informacyjne. To właśnie ich nazwy, będące ważnym

* <https://orcid.org/0000-0002-7693-1472>, Uniwersytet Łódzki, Polska, katarzyna.burska@uni.lodz.pl

elementem dyskursu medialnego, mogą stanowić ciekawy materiał badawczy dla językoznawców.

Celem artykułu jest przyjrzenie się wspomnianym onimom przez pryzmat wartości i wartościowania. W badaniu uwzględniono te nazwy, które zawierają komponent wartościujący. Wykorzystano zatem metody badawcze wypracowane na gruncie zarówno onomastyki, jak i aksjologii. Jakie człony nacechowane aksjologicznie są składnikami nazw programów sportowych? Do jakich wartości odwołują się ich twórcy? Które propria – wartościujące wprost czy pośrednio – są częstsze? Istotne będzie także zbadanie zależności między nazwą programu a opisem jego zawartości. Niniejsze opracowanie bazuje na typologii wartości ostatecznych zaproponowanej przez Jadwigę Puzyninę (1992). Wyróżniła ona wartości transcendentne, poznawcze, witalne, moralne, obyczajowe, odcuciowe, estetyczne.

Podstawę badawczą stanowią nazwy programów telewizyjnych emitowanych na antenie stacji Canal+ Sport ze względu na jej bogatą i zróżnicowaną ofertę dopasowaną do miłośników różnych dyscyplin. Przykłady wyekscerpowane zostały ze strony internetowej telemagazyn.pl, na której znaleźć można zarówno aktualny, jak i archiwalny program telewizyjny wielu kanałów. Analizie poddano tytuły znajdujące się w ofercie stacji od 1 stycznia 2020 roku do 31 sierpnia 2023 roku. Wybór takiego przedziału czasowego był nieprzypadkowy – z jednej strony zamiarem było pozyskanie jak najbardziej aktualnego materiału, z drugiej – ważne okazało się także zweryfikowanie, w jaki sposób wybuch pandemii COVID-19, związane z nią obstrzenia, a zwłaszcza ograniczenie liczby kibiców na trybunach i wreszcie odwołanie rozgrywek sportowych, miały wpływ na dobór emitowanych programów, a także ich nazwy. W analizach pominięto te pozycje z programu ramowego stacji, które są tożsame z nazwami grających ze sobą drużyn, tj. mecze piłkarskie najwyższych klas w Polsce, Francji, Hiszpanii, Niemczech i Anglii (np. *Manchester City – Crystal Palace*), siatkarskie (np. *RC Cannes – Uraloczka NTMK Jekaterynburg: 4. kolejka fazy grupowej*), koszykarskie (np. hiszpańskie: *Gran Canaria – FC Barcelona*, NBA: *MLK Day: Los Angeles Lakers – Golden State Warriors*, Liga Mistrzów koszykarzy: *Pinar Karsiyaka – Arged BM Slam Stal Ostrów Wielkopolski*), a także z nazwami turniejów tenisa (np. *WTA 500 – Sydney Tennis Classic*), rugby (np. *Puchar Sześciu Narodów*), padla (np. *World Padel Tour – Marbella Master*), piłki nożnej (np. *Salt Mine Cup 2022*), rajdów (np. *Rajd terenowy: Abu Dhabi Desert Challenge*), gali

boksu (np. *Gala w Meksyku – walka wieczoru w wadze lekkiej: Alexis Ramirez – Adrian Pacheco*). Uznano, że nie mają one charakteru autorskiego, są jedynie przeniesieniem nazw widowisk sportowych bądź klubów biorących w nich udział. Pod uwagę wzięto za to tytuły cyklicznie ukazujących się magazynów sportowych, a także filmów i seriali dokumentalnych¹, wywiadów ze sportowcami. Zgromadzono łącznie ok. 250 takich medionimów, z czego blisko 90 nieobjętych aksjologicznie. Szczegółowemu omówieniu zostaną poddane najbardziej charakterystyczne jednostki.

Jak czytamy na oficjalnej stronie internetowej platformy cyfrowej Canal+:

CANAL+ SPORT, CANAL+ SPORT2 to dwa sportowe kanały premium. Znajdziesz tu wielkie futbolowe spektakle – mecze PKO BP Ekstraklasy, LaLiga Santander i Ligue 1 Uber Eats, tenisowy cykl WTA Tour, najlepszą koszykówkę NBA, Gale boksu zawodowego. Ofertę uzupełniają autorskie magazyny. Wszystko opatrzone fachowym komentarzem naszych ekspertów. Programy nieprzerywane reklamami (CANAL+ Polska).

W analizowanym przedziale czasowym można było również oglądać mecze piłki nożnej Bundesligi, II ligi hiszpańskiej, koszykówkę hiszpańskiej ekstraklasy, Ligę Mistrzów koszykarzy, piłkarzy ręcznych, siatkówki kobiet, a także padel, żużel czy rugby.

Początki stacji Canal+² na gruncie polskim sięgają 1994 roku, emisje pierwszych programów odbywały się z Paryża. Był to pierwszy w Polsce płatny kanał telewizyjny. W styczniu 1995 roku uruchomiono studio w Warszawie. Sport od samego początku był ważnym elementem oferty programowej. Pierwsza transmisja meczu najwyższej klasy rozgrywkowej w Polsce (Legia Warszawa – GKS Katowice) została przeprowadzona 1 kwietnia 1995 roku. Z czasem stacja zaczęła się rozwijać i w 1998 roku pojawiły się nowe kanały: Canal+ Żółty oraz Canal+ Niebieski. Na tym drugim przede wszystkim obecne były programy sportowe. W marcu 2004 roku Canal+ Niebieski został przemianowany na Canal+ Sport. W listopadzie 2004 roku ruszył Canal+ Sport2 – „weekendowy serwis sportowy, dzięki któremu CANAL+ pokazuje więcej relacji «na żywo»” (Historia Canal+ 2005). W 2006 roku sport zaczął być transmitowany w jakości *high definition*, z kolei w maju 2010 roku poka-

---

¹ Tytuły programów emitowanych w Canal+ są nierzadko tłumaczeniem ich obcojęzycznego odpowiednika (więcej na ten temat zob. Naruszewicz-Duchlińska 2016). Ciekawym zagadnieniem, pominiętym jednak w niniejszym opracowaniu, wydaje się porównanie wartościowania obecnego w oryginale i tłumaczeniu.

² Informacje na temat historii stacji Canal+ zaczerpnięto z kalendarium zamieszczonego na stronie tygodnika internetowego Reporterzy.info (Historia Canal+ 2005) oraz artykułu Karola Kopańki (2019).

zakończony pierwszy mecz w technologii 3D, od 2018 roku regularnie udostępniano wydarzenia sportowe w jakości 4K. Obecnie na platformie Canal+ znajduje się aż 5 kanałów sportowych.

Nazwy programów obecnych w mediach różnego typu nie umknęły uwadze badaczy. Warte wspomnienia jest monograficzna praca Katarzyny Skowronek i Mariusza Rutkowskiego (2004) *Media i nazwy*, w której autorzy przyglądają się zarówno nazwom mediów (tytułom prasowym, radiowym i telewizyjnym, nazwom stron, wortalu i portali internetowych), jak i nazwom w mediach, tj. działów i rubryk prasowych, audycji radiowych, programów telewizyjnych.

Pod lupą językoznawców znalazły się przede wszystkim nazwy programów telewizyjnych o charakterze publicystycznym. Na relacje między onimiami a wartościami zwróciła uwagę Ewa Szkudlarek-Śmiechowicz (2022: 83–95), która przyjrzała się nazwom programów mających przede wszystkim charakter rozmów medialnych na tematy społeczno-polityczne, zwłaszcza pod kątem pełnionych przez nie funkcji. Natalia Kmieć (2014) z kolei wyróżniła nazwy: zorientowane na treść, sygnowane nazwiskiem autora/prowadzącego, używające określeń czasu, zbudowane na bazie związku frazeologicznego, odwołujące się do nazwy mediów.

Nie brakuje rozważań na temat nazw programów rozrywkowych. Joanna Szczęk i Marcelina Kałasznik (2016) poświęciły swój artykuł nazwom czasopism i programów o tematyce kulinarnej, z kolei ta druga autorka dodatkowo przyjrzała się nazwom programów z udziałem celebrytów (Kałasznik 2016). Analizy nazw programów przeznaczonych dla konkretnego odbiorcy, tj. dzieci, podjęła się Anna Tabisz (2012).

Medionimy związane z tematyką sportową były przedmiotem badań Agnieszki Banach (2020), która poddała obserwacji tytuły fanpage'y gromadzących miłośników sportu. Autorka niniejszego artykułu analizowała zaś techniki nominacyjne stosowane w nazwach audycji emitowanych w internetowych sportowych stacjach radiowych, dostrzegając, że wykorzystywane są m.in. nazwy dyscyplin sportowych i elementy dla nich charakterystyczne, nazwy rozgrywek i turniejów, nazwy klubów, przydomki drużyn, nazwy geograficzne, ponadto eksponuje się nazwę stacji / produktu medialnego, osobę prowadzącego, a także tworzy się medionimy będące przejawem gry z czytelnikiem (Burska 2022).

Komponenty wartościujące obecne w nazwach własnych interesowały badaczy zajmujących się różnymi typami *propriów*. Szczególnie często – co nie

dziwi – przyglądano się nazwom firm, dla których istotna jest wszak funkcja reklamowa. Znalazły się one w centrum zainteresowań Artura Gałkowskiego (2007) czy Izy Matusiak (2010). Ta druga zwróciła uwagę na

[...] dwie podstawowe strategie wkomponowywania elementu wartościującego w strukturę znaczeniową firmowych jednostek identyfikacyjnych: 1. mówienie wprost o walorach firmy, czyli wartościowanie eksplicytnie; 2. wartościowanie pragmatyczne polegające na budowaniu pozytywnych asocjacji (Matusiak 2010: 296).

Podstawę badawczą stanowił materiał nazewniczy z Olsztyna, który wpisano w ogólną kategorię waloryzującą ‘dobry’ z różnymi podgrupami. Izabela Łuc (2020: 125) badała

[...] chrematonimy marketingowe [...], których komponentem formalnym są jednostki językowe wywodzące się z semantycznego pola religia służące jako komercyjny wykładnik wartościowania przestrzeni oraz obiektów regionu, wyróżniających je onimicznie od konkurencyjnych placówek i punktów usługowych.

Za szczególnie popularne uznała mające charakter waloryzujący leksemy *anioł*, *niebo* i *raj*.

Warto przyjrzeć się, jakie wartości obecne są w nazwach programów sportowych emitowanych w Canal+ Sport. Na wstępie trzeba zaznaczyć, że czasem przyporządkowanie do konkretnej kategorii zależy od interpretacji cechy nazywanej przez komponent wartościujący, np. dla jednych może być ona wynikiem sprawności fizycznej, a dla innych – wiedzy popartej umiejętnościami. Wszystkie onimy z członami wskazującymi, że sportowiec, któremu poświęcono program, jest najlepszy w tym, co robi – a zatem wyróżnia się kondycją fizyczną – przyporządkowano do obrazujących **wartości witalne**. Znalazły się tu nazwy z komponentami: *mistrz* (‘osoba lub zespół, które zajęły pierwsze miejsce na jakichś zawodach sportowych’ WSJP PAN), *as* (‘osoba, która jest najlepsza w jakiejś dziedzinie’ WSJP PAN), *król* (‘osoba najlepsza w jakiejś grupie’ WSJP PAN) czy *zwycięstwo* (‘pomyślny dla jednego z uczestników wynik jakiejś walki bądź rywalizacji’ WSJP PAN). Tak zatytułowano programy dotyczące młociarki Anity Włodarczyk (*Anita Włodarczyk – mistrzyni*), tenisistki Agnieszki Radwańskiej (*Agnieszka Radwańska. Anatomia zwycięstwa*), boksera Lennox Lewisa (*Lennox Lewis – historia mistrza*), bramkarza Artura Boruca (*Studio Pożegnania Króla*³), serial doku-

---

³ „Król Artur” to pseudonim zawodnika.

mentalny przybliżający losy najlepszych strzelców polskiej ligi (*Byłem królem: Grzegorz Lato, Byłem królem: Grzegorz Piechna, Byłem królem: Kazimierz Kmiecik, Byłem królem: Włodzimierz Lubański*) czy też serial opowiadający o utalentowanych piłkarzach amatorach występujących w rozgrywkach na szczeblu regionalnym (*Asy B Klasy*). Ciekawy zabieg wykorzystano w tytule magazynu sportowego przedstawiającego najważniejsze wydarzenia tenisowe, tj. *Damy i Asy*. Ostatni człon ma bowiem charakter wieloznaczny – może zostać potraktowany jako określenie zarówno waloryzujące osobę, jak i informujące jedynie o typie serwisu (który swoją drogą też wartościuje, gdyż wskazuje na nieprzeciętne umiejętności zawodnika). Raz posłużono się angielskim wyrazem na oznaczenie mistrzów: *LaLiga Santander: The Champions*. W programie przybliżane są najlepsze drużyny piłkarskie w Hiszpanii.

Do wyrażania wartościowania *explicite* wykorzystywane są w nazwach przymiotniki, zwłaszcza w stopniu najwyższym. Mają one podkreślić rangę określanych nimi rzeczowników. Tak np. tytuł *Naj, naj... parady* pozytywnie nacechowuje interwencje bramkarskie. W programie przedstawiono wyróżniające się obrony bramkarzy występujących w lidze hiszpańskiej. W nazwie wykorzystano służący do tworzenia stopnia najwyższego przedrostek *naj*, który funkcjonuje też w polszczyźnie potocznej samodzielnie jako synonim najlepszego.

Powstała także cała seria onimiczna w języku angielskim obejmująca programy poświęcone najlepszym bramkarzom, strzelcom, meczom, obronom i golom w lidze hiszpańskiej. W nazwy wkomponowano przymiotniki *top* i *best*: *LaLiga Santander: Top Goals, LaLiga Santander: Top Saves, LaLiga Santander: Top Scorer, LaLiga Santander: Best Goalkeeper, LaLiga Santander: Best Matches*.

Pozytywne treści konotuje też wplatany do onimów przymiotnik *złoty*. Eksponowane zostaje w ten sposób jedno z jego znaczeń obecnych w słownikach języka polskiego, tj. ‘najlepszy w swoim rodzaju’ (SJP PWN) czy ‘taki, o którym myśli się jako o kimś lub czymś bardzo dobrym’ (WSJP PAN). Towarzyszące mu określenie czasu obecne w tytule serialu dokumentalnego *Złota dekada. Historia Lecha Poznań 1983–1993* może budzić także skojarzenia ze związkami frazeologicznymi *złote czasy, złoty okres kogoś* a) ‘okres największej pomyślności, największego dobrobytu’, b) ‘okres największej pomyślności, największego dobrobytu’ (WSF) czy *złoty wiek* a) ‘okres największego rozkwitu jakiejś dziedziny (np. sztuki, literatury) w historii roz-

woju kultury narodów’, b) ‘okres pomyślności, świetności, szczęścia’ (WSF). W produkcji tej przedstawiono najlepsze dziesięciolecie w historii piłkarskiej drużyny Lecha Poznań. Film dokumentalny ukazujący karierę argentyńskiego piłkarza Diego Armando Maradony zatytułowany został z kolei *Maradona – złoty chłopak*, dzięki czemu podkreślono walory gracza.

Na uwagę zasługuje medionim *Twardzielki*. Co ciekawe, WSJP PAN notuje leksem *twardziel* wyłącznie w odniesieniu do mężczyzn, podając jego potoczne znaczenie ‘mężczyzna uchodzący za nieustępliwego, silnego, opanowanego i odpornego na przeciwności losu’. Ogólniejsze definicje znajdziemy w SJP PWN: 1. pot. ‘człowiek nieustępliwy, wytrwały, nieugięty’, 2. pot. ‘człowiek bezwzględny, zdecydowany na wszystko’. Posłużenie się w tytule serialu dokumentalnego formą żeńską może być dodatkowym wykładnikiem aksjologizacji, wskazuje bowiem, że cechy przypisywane zwyczajowo jednej płci zostały przeniesione na drugą. Ten składający się z dziesięciu odcinków dokument przedstawia sylwetki pań zajmujących się zawodowo sportami walki – nie powinno zatem dziwić zastosowanie wobec nich tak nacechowanego leksemu, uwypuklającego cechy nie tylko psychiczne, lecz także fizyczne. Leksem *sila* jest jednym z komponentów tytułu serialu dokumentalnego *Widzew – Razem Tworzymy Siłę*, autorskiej produkcji Canal+ ukazującej kulisy funkcjonowania łódzkiej drużyny po powrocie do PKO BP Ekstraklasy w sezonie 2022/2023.

Wywiad Michała Kołodziejczyka z Robertem Lewandowskim zatytułowany został *Robert Lewandowski – Maszyna*. Uwagę zwraca posłużenie się komponentem *maszyna*. Źródła leksykograficzne podają, że w odniesieniu do człowieka to ‘osoba wykonująca coś automatycznie i bezmyślnie’ (SJP PWN), w WSJP PAN poprzedzone nawet kwalifikatorem pejoratif. ‘osoba wykonująca coś automatycznie, bezmyślnie, ale wydajnie i nie okazując zmęczenia’. Wydaje się, że – wbrew znaczeniu słownikowemu – wydźwięk tego onimu jest pozytywny, ma być bowiem pochwałą przygotowania i formy fizycznej polskiego napastnika, które prowadzą do seryjnego zdobywania bramek.

Potoczne określenie ‘osoby odznaczającej się bardzo dużymi umiejętnościami w jakiejś dziedzinie’ (WSJP PAN) wykorzystano w nazwie cyklicznie ukazującego się programu *Turbokozak*. Leksem *kozak* został tu wzmocniony przedrostkiem *turbo-* definiowanym przez Krystynę Waszakową (2019: 187) jako ‘o zwiększonej mocy, maksymalny, intensywny’. W medionimie tym mamy zatem do czynienia ze zintensyfikowanym wartościowaniem. Tytuł

warto odnieść do zawartości programu. Na stronie Telemagazynu czytamy: „Bartosz Ignacik i Grzegorz Jędrzejewski zapraszają do programu ludzi związanych z szeroko pojętym światem sportu, aby ci mogli sprawdzić, jak poradzą sobie na boisku” (Telemagazyn). Goście biorą udział w kilku konkurencjach sprawdzających ich poziom umiejętności piłkarskich, za każdą z nich przyznawane są punkty. Niektóre konkurencje są niestandardowe, jak trafienie piłką w poprzeczkę, strzelanie z połowy boiska do bramki bez odbicia piłki od ziemi czy wyzwanie zatytułowane „nie kręć, że strzelisz”, polegające na oddaniu strzału na pustą bramkę po wykonaniu 15 obrotów z ręką trzymaną na leżącej na ziemi piłce. Określenie *turbokozak* weszło do języka zawodowego piłkarzy, o czym może świadczyć jego obecność w *Słowniku piłkarskiej polszczyzny*, z którego dowiadujemy się:

Turbokozak ćwiczony jest przez wiele drużyn podczas treningów. Nagrodą jest zawsze możliwość poczucia się jak bohaterowie kolejnych odcinków tego programu. Stajemy po zakończonej misji z piłką przy nodze, unosimy ugięte ramiona na wysokości barków, zaciskamy pięści, napinamy mięśnie i z uśmiechem mówimy: *Turbokozak!* (Rosłoń 2021: 250–251).

Jednym z czynników mających spowolnić rozprzestrzenianie się COVID-19 była izolacja społeczna. Zachęcano do niej na różne sposoby, a językowym przejawem stało się propagowane choćby w mediach hasło *Zostań w domu*. By zachęcić do ograniczania kontaktów międzyludzkich, Canal+ zmodyfikował tytuły swoich programów i wplótł w nie ów rozkaznik. Transmisje meczów z Hiszpanii, Anglii i Polski były zatem zatytułowane: *Zostań w domu z LaLiga*, *Zostań w domu z Premier League*, *Zostań w domu z PKO BP Ekstraklasa*. Takie zmiany ramówki budowały pozytywny wizerunek stacji jako tej, która przyczynia się do dbania o zdrowie swoich abonentów.

Negatywne centrum wartości witalnych, a zatem śmierć, pojawia się wprost w nazwie *Pocałunek śmierci*. Stanowi komponent związku frazeologicznego o znaczeniu ‘działanie, które pozornie miało komuś pomóc, a w rzeczywistości bardzo mu szkodzi’ (WSJP PAN). Jest to tytuł dokumentu ukazującego od kulis eliminacje Zagłębia Lubin do Ligi Europy w sezonie 2016/2017⁴.

---

⁴ Jak czytamy na stronie internetowej klubu: „Przykład zespołu z Lubina pokazuje, że gra w pucharach nie musi być dla klubu tytułowym «Pocałunkiem Śmierci». Po 5. kolejkach LOTTO Ekstraklasy KGHM Zagłębie jest liderem tabeli. «Miedziowi» w tym sezonie nie przegrali jeszcze ani jednego spotkania. Występ zespołu Piotra Stokowca był dobrą wizytówką polskiej piłki” (Sport bez fikcji).

Nie brakuje przykładów, które obrazują **wartości odczuciowe**. Podkreśleniu rangi sportowca służy posługiwanie się leksemem *legenda* ('wybitny reprezentant w jakiejś dziedzinie' WSJP PAN). Został on wykorzystany w tytule magazynu piłkarskiego *Legendy LaLiga*, którego bohaterami są zasłużeni gracze występujący w hiszpańskich zespołach, a także reportażu poświęconego tragicznie zmarłemu koszykarzowi⁵: *Kobe Bryant – jestem legendą*. Wyjątkowość tego zawodnika została również podkreślona za pomocą nazwy: *Kobe Bryant – Jedyne taki*; w programie rozmawiano o jego karierze. Angielski odpowiednik wyrazu *legenda* pojawił się w nazwie wywiadów ze znaczącymi postaciami ze świata piłki nożnej przeprowadzanych przez Tomasza Ćwiąkałę: *The LEGENDS z Tomkiem Ćwiąkałą*.

Kilkukrotnie elementem składowym onimów jest wyraz *gwiazda* ('sławna w jakimś kręgu osoba, wyróżniająca się czymś i wzbudzająca zainteresowanie innych osób' WSJP PAN). Dzięki temu podkreślone zostają ponadprzeciętne osiągnięcia sportowców. *Drużyna marzeń. Narodziny gwiazd sportu* to kilkuodcinkowy dokument o koszykarskiej drużynie Stanów Zjednoczonych, która wywalczyła złoty medal na igrzyskach olimpijskich w Barcelonie w 1992 roku. Przez wielu nazywana była *dream teamem*, czyli tytułową drużyną marzeń. Film dokumentalny poświęcony czołowym piłkarzom francuskiej najwyższej klasy rozgrywkowej zatytułowano *Gwiazdy Ligue 1: Arkadiusz Milik*.

Wartości odczuciowe wyłaniają się też z nazwy *90 lat LaLiga – najpiękniejsze historie*. Użyty w superlatywie przymiotnik *piękny* został tu wykorzystany w znaczeniu 'mający najlepsze cechy swojego gatunku, rodzaju itp. lub będący doskonałym w jakiejś dziedzinie' (SJP PWN)⁶. W magazynie tym przywoływano wybitne postaci występujące w lidze hiszpańskiej. Wagę przedstawianych wydarzeń podkreśla także przymiotnik w stopniu najwyższym w przykładzie: *Najważniejsze wydarzenia żużla 2019*.

⁵ Co ważne, po katastrofie lotniczej, w której zginął były koszykarz Los Angeles Lakers i reprezentacji USA, w ramówce Canal+ Sport pojawiło się kilka pozycji rozpoczynających się od imienia i nazwiska tego zawodnika. Oprócz już przytoczonych warto wymienić: *Kobe Bryant – 81 punktów – 22.01.2016: Toronto Raptors – Los Angeles Lakers*; *Kobe Bryant – ostatni mecz – 13.04.2016: Los Angeles Lakers – Utah Jazz*; *Kobe Bryant: Through the Years*. Budowanie nazw z takim członem inicjalnym nie jest obojętne aksjologicznie. Ma bowiem na celu wyróżnienie gracza.

⁶ W ujęciu Jadwigi Puzyniny piękno stanowi centrum wartości estetycznych; w analizowanym przykładzie wykorzystano znaczenie, które pozwala odnieść je do wartości odczuciowych.

Fakt, że jakieś wydarzenie czy miejsce jest istotne w danym czasie, podkreśla stosowanie konstrukcji z przydawką w dopełniaczu. Program prezentujący najładniejsze bramki zdobyte przez zawodników występujących w polskiej ekstraklasie nosił nazwę *Gole sezonu 2022/2023*. Film dokumentalny przedstawiający karierę trenerską Jürgena Kloppa i jego przejście z Borussia Dortmund do Liverpoolu został zatytułowany *Klopp: transfer stulecia*. Tym samym podkreślono rangę jego przenosin z Niemiec do Anglii. *Stadiony świata według Erica Cantony* to zaś dokument, w którym były wybitny francuski piłkarz opowiada o słynnych meczach derbowych w różnych miastach świata. Dodatkowym elementem wartościującym jest umieszczenie w nim nazwiska słynnego zawodnika.

W badanym materiale nie brakuje nazw, w których występuje waloryzujący przedrostek *super-*, czyli ‘pierwszy człon wyrazów złożonych tworzących nazwy i określenia osób lub rzeczy mających najwyższą jakość, najwyższe napięcie albo przewyższających pod jakimś względem inne osoby lub rzeczy’ (SJP PWN). Krystyna Waszakowa (2005: 122, 127–128) zalicza derywaty z tym przedrostkiem do bardzo aktywnych słowotwórczo we współczesnej polszczyźnie. Wskazuje, że częstą tą określane są „najlepsze okazy zjawisk we właściwej im klasie” (Waszakowa 2005: 127). Umieszczenie programów w ramach cyklu zatytułowanego *Superpiłka*, tj. *Superpiłka: Liga+ Extra*, *Superpiłka: Studio El Clasico*, wskazuje odbiorcy, że może się spodziewać widowiska sportowego na najwyższym poziomie. Stałym elementem ramówki Canal+ Sport jest *Superpiątek*, w którym zapowiadany jest drugi piątkowy mecz polskiej ekstraklasy piłkarskiej, a po zakończeniu spotkania prezentowane jest podsumowanie. Medionim ten, podobnie jak *Superwiosna: Zapowiedź rundy rewanżowej PKO BP Ekstraklasy*, sugeruje, że będzie to czas w jakiejś mierze nadzwyczajny, wyróżniający się. Prefiks *super-* znalazł się także w tytule filmu dokumentalnego opowiadającego o 9-latce, która pobiła rekord świata w trójboju siłowym. Pierwszy człon onimu *Supergirl. Najsilniejsza dziewczynka świata* jest przeniesieniem wyrazu występującego w oryginale; wartościujące doprecyzowanie tematyki z przymiotnikiem w stopniu najwyższym wskazującym na ponadprzeciętne umiejętności znajduje się w drugiej części tytułu.

Środkiem wyrażania oceny jest także leksem *ekstra*. Występuje on w zgrupowanych przykładach zarówno jako prefiks, jak i samodzielny wyraz. Definiowany jest jako ‘dodatkowy, osobny’, ‘bardzo dobry, atrakcyjny’ (SJP PWN). Jak zauważa Waszakowa (2005: 132): „Segment *ekstra-* w [...] [tym

drugim – dop. K.B.] znaczeniu jest semantycznie i stylistycznie bliski prefiksowi *super-* – oba pełnią funkcję intensyfikatora treści zawartych w podstawach słowotwórczych tego typu derywatów”. Nazwy z przedrostkiem *ekstra-* odnotowane w przykładach *Ekstraklasyka*, *Ekstrapaka* zawierają jeszcze jedno znaczenie – podpowiadają, że magazyn będzie dotyczył najwyższego poziomu rozgrywek piłki nożnej w Polsce, czyli PKO BP Ekstraklasy. Jak czytamy w opisie pierwszego z nich: „Autorzy programu przypominają szczególnie ważne wydarzenia z dziejów piłkarskiej elity ligowej w Polsce, między innymi mecze, których wyniki zdecydowały o losach mistrzostwa kraju” (Telemagazyn). Świadczy to o tym, że w tytule nawiązano również do znaczenia ‘bardzo dobry, atrakcyjny’. Onim ten kumuluje dodatkowo wartościowanie, nieobojętny pod względem aksjologicznym jest bowiem także leksem *klasyka*.

Druga grupa nazw obejmuje medionimy, w których człon *extra*⁷ dodawany jest do funkcjonującej też bez niego nazwy medialnej, a zatem wyraźnie wskazuje, że widz może spodziewać się dodatkowych treści, które nie pojawiły się w programie głównym. Ilustrują to przykłady: *Turbokozak Extra*, *Liga+ Extra*, *Damy i Asy Extra – studio*, *1 na 1 Extra*.

Widzowie programów, w których nazwie pojawia się człon *multi-*, czyli ‘pierwszy człon wyrazów złożonych wskazujący na wielość, wielokrotność lub dużą ilość czegoś’ (SJP PWN), mogą oczekiwać kumulacji wydarzeń sportowych. Programy *Multiliga+*, *Multi Premier League*, *Multifoot*, *Multigol* to bowiem transmisje łączone wszystkich meczów ostatniej kolejki piłkarskiej (odpowiednio: polskiej, angielskiej i francuskiej ekstraklasy oraz drugiego poziomu rozgrywkowego w Hiszpanii). Obejmują one przekaz ze wszystkich stadionów, dzięki czemu można śledzić najważniejsze wydarzenia decydujące o mistrzostwie, spadku, zajęciu miejsca uprawniającego do występów w europejskich pucharach czy awansie na wyższy poziom. Kulisy powstawania takich transmisji pokazuje program *Multiliga+ od kuchni*. Użyty w nazwie związek frazeologiczny *znać coś, wiedzieć o czymś, pokazać coś itp. od kuchni* ‘znać coś, wiedzieć o czymś, pokazać coś itp. nieoficjalnie, od strony szczegółów nieujawnianych, nieznanych powszechnie’ (WSF) również jest nieobojętny, gdyż wskazuje na możliwość zdobycia informacji, które nie są powszechnie dostępne, a zatem odsyła do wartości poznawczych.

⁷ Warto zwrócić uwagę, że zapisywane wyłącznie przez *x*, a zatem zgodnie z łacina. O znaczeniu tego wyrazu w tym języku pisze Rafał Zarębski (2012: 138) analizujący prefiksy obcego pochodzenia w polszczyźnie.

Charakter ocenny ma posługiwanie się leksemem *klasyka*. Definicje słownikowe głoszą, że to ‘dzieła literatury, sztuki, filmu, muzyki uznane za doskonałe i mające nieprzemijającą wartość’, ‘to, co w jakiejś dziedzinie stanowi standard od dawna przyjęty, uznany za dobry lub wybitny, do którego wszyscy się odwołują’ (WSJP PAN). I choć trudno odnosić mecz piłkarski do sztuki czy przyjętych standardów, to określone tym mianem wydarzenie jest waloryzowane *in plus* jako takie, które zapisało się w pamięci kibiców np. ze względu na nieoczekiwany zwrot wydarzeń, dużą liczbę bramek, ciekawe akcje, popisowe interwencje bramkarzy czy też rozstrzygnięcia istotne dla końcowego układu drużyn w tabeli⁸. Człon ten znalazł się w nazwie programu, w którym podczas pandemii COVID-19 przypomniane były najważniejsze spotkania ligi angielskiej: *Klasyka Premier League*, a także we wspomnianym już wcześniej tytule *Ekstraklasyka*. W wersji angielskiej z kolei można odnaleźć go w postaci przymiotnika określającego mecze koszykówki: *NBA Classic Games*. W tak nazywanym cyklu powtarzano najlepsze spotkania NBA.

Komponentem wielu medionimów jest graficznie zapisany znak +. Wplatanie tego członu do nazw marketingowych nie jest tendencją nową⁹. Wśród cech takich onimów służących perswazji Ewa Krawczyk (2020: 185) wymienia m.in.: „[...] człon *plus*, sam nacechowany pozytywnie, implikuje pozytywne wartościowanie danego produktu politycznego; wyraz *plus* posiada szereg znaczeń – leksykalnych i konotowanych – które mają wzbudzać w odbiorcy pozytywne skojarzenia”. Oprócz wskazywania na coś dodatkowego znak + ma w badanych nazwach jeszcze inne, równie ważne odniesienie – naprowadza bowiem odbiorcę na nazwę stacji, wykorzystując drugi jej komponent. Taki mechanizm tworzenia propriów ma charakter waloryzujący, gdyż pozwala wyeksponować, że są to programy autorskie, niedostępne na innych kanałach telewizyjnych, a zatem mogą stanowić wizytówkę stacji. Pełni więc funkcję autopromocyjną. Odniesienie w nazwach rubryk do tytułu czasopisma czy też włączanie nazw rozgłośni radiowych lub stacji telewizyjnych do tytułów programów obecnych w ramówkach to

---

⁸ Potwierdza to opis na stronie telemagazyn.pl: „W programie widzowie będą mieli okazję wrócić do najciekawszych spotkań rozegranych na boiskach angielskiej ekstraklasy piłkarskiej – najszynniejszych piłkarze, najbardziej spektakularne bramki i parady” (Telemagazyn).

⁹ Szczegółowo pisze o tym Ewa Krawczyk (2020) w artykule poświęconym produktom politycznym z komponentem *plus*.

dość popularne zjawisko¹⁰. Katarzyna Skowronek i Mariusz Rutkowski (2004: 123) zwracają uwagę na seryjność takich twórców onimicznych, co znajduje także potwierdzenie w analizowanych przykładach. Jak zauważa Krzysztof Kaszewski (2015: 118): „Człony, do których przyłącza się nazwy stacji, to zwykle krótkie, ogólnikowe określenia nazywające pory dnia, tematykę i/lub zawartość audycji oraz jej przynależność gatunkową”. Podobne komponenty da się zaobserwować w medionimach wyekscerpowanych z ramówki Canal+ Sport. W serii nazewniczej z członem + można wyróżnić programy poświęcone konkretnym rozgrywkom piłkarskim (*Bundesliga+*, *LaLiga+*, *Premier League+*, tu także *Liga+* prezentująca podsumowanie wydarzeń w najwyższej klasie rozgrywkowej w Polsce), dyscyplinom (*Basket+*) oraz wskazujące na gatunek (*Debata+*, *News+*). Zestaw uzupełnia *Sport+*, czyli magazyn, w którym – wbrew temu, co sugeruje tytuł – nie znajdziemy informacji o wszystkich dyscyplinach sportowych, lecz „podsumowanie weekendu na europejskich stadionach: skróty meczów i bramki, które padły na boiskach w Anglii, Hiszpanii, Francji i Włoszech” (*Telemagazyn*).

Wartości odczuciowe wyrażone są wprost w onimie *Duma Podlasia*. Tytuł reportażu poświęconego Jagiellonii Białystok jest tożsamy z alternatywną nazwą, która przylgnęła do tego klubu.

Na ekscytację związaną ze zbliżającymi się zawodami Formuły 1 w Monako wskazuje nazwa, w której wykorzystano hiperbolę *Grand Prix Monako. Wielkie odliczanie*. Tym samym wyrażone zostają odczucia towarzyszące wyścigowi.

Podobne emocje oddaje umieszczenie w medionimach leksemu *gorączka* (por. ‘nastój pośpiechu, ożywienia, entuzjazmu’ WSJP PAN). Wykorzystano go w nazwach serialu dokumentalnego przedstawiającego początki najwyższej klasy rozgrywkowej w Anglii: *Futbolowa gorączka. Jak powstawała Premier League* oraz magazynu sportowego *Gorączka piłkarskiej soboty*, w którym analizowane są mecze rozgrywane w daną sobotę w różnych krajach¹¹.

Gest, który wstrząsnął Ameryką to tytuł filmu dokumentalnego, którego opis brzmi: „W 2016 roku, podczas meczu NFL, gdy tłum powstał do hymnu, gwiazdor futbolu amerykańskiego Colin Kaepernick przyklęknął. Był to

---

¹⁰ Por. m.in. Skowronek, Rutkowski 2004: 122–124; Kaszewski 2015; Szkudlarek-Śmiechowicz 2022: 86.

¹¹ Warto zaznaczyć, że w obu dopatrzeć się można dodatkowo odniesień intertekstualnych, odpowiednio do książki Nicka Hornby’ego oraz filmu *Gorączka sobotniej nocy*.

wyraz protestu przeciwko brutalności policji wobec Afroamerykanów” (Telemagazyn). Użyty w nazwie czasownik *wstrząsnąć* wskazuje reakcje, jakie wywołało owo zachowanie.

Dokument opowiadający o wygraniu Ligi Mistrzów piłkarzy ręcznych przez polski klub Vive Tauron Kielce nosi tytuł *Iskierka*¹² *nadziei*. Ma pozytywny wydźwięk, gdyż sugeruje możliwość spełnienia oczekiwań.

Negatywne emocje wyłaniają się z nazwy *Furia*, wskazuje ona bowiem na ‘gwałtowny i silny napad złości objawiający się agresją oraz tym, że dana osoba nie panuje nad tym, co robi i mówi’ (WSJP PAN). Jak czytamy w opisie programu: „Aleksandra Rola, pracująca w call center dziewczyna z blokowiska, postanawia spróbować sił jako zawodniczka MMA. Jednak wielki sukces ma swoją cenę” (Telemagazyn). Pejoratywny wydźwięk ma też czasownik *denerwować* (‘wyprowadzać z równowagi, drażnić’ SJP PWN), który został użyty w tytule wywiadu Michała Kołodziejczyka z polskim tenisistą: *Denerwuje mnie Hurkacz – wywiad z Hubertem Hurkaczem*.

W czasach rozprzestrzeniającego się koronawirusa zmodyfikowano ramówkę – nie tylko zmieniono nazwy obecnych już w planie dnia pozycji, lecz także wprowadzono nowe. Przykładem mogą być tytuły, których inicjalnym członem stał się zwrot grzecznościowy *dobry wieczór*¹³. Były to pogramy emitowane na żywo, w których prowadzący łączyli się ze sportowcami, trenerami, dziennikarzami, by porozmawiać o tym, jak przedstawiciele świata sportu radzą sobie w rzeczywistości zdominowanej przez COVID-19. Podsumowanie codziennych wydarzeń zatytułowano *Dobry wieczór sport*; emitowano także programy poświęcone konkretnym rozgrywkom (*Dobry wieczór. Ekstraklasa*, *Dobry wieczór. LaLiga*, *Dobry wieczór. Premier League*) czy dyscyplinom (*Dobry wieczór. Speedway*). Waloryzujący przymiotnik *dobry* miał wskazywać na coś pozytywnego, być może stanowić przeciwagę dla dominujących wówczas w mediach pejoratywnie nacechowanych przekazów.

Użyty w nazwie magazynu sportów motorowych *RI rezerwowy program żużlowy* przymiotnik *rezerwowy* należałoby zapewne definiować jako ‘taki, który może zostać wykorzystany w razie nagłej potrzeby zamiast tego, co miało być wykorzystane pierwotnie’ (WSJP PAN). Jest to bowiem kolejny element ramówki, który pojawił się podczas pandemii jako element zastępczy.

---

¹² Być może poprzez użycie leksemu *iskierka* nawiązano do dawnej nazwy zespołu: Iskra Kielce.

¹³ Wykorzystywanie zwrotów etykietałnych może być też interpretowane jako przejaw wartości obyczajowych.

Ponieważ nie wystartowały rozgrywki ligi żużlowej w Polsce, zaproponowano w zamian magazyn na żywo, w którym Tomasz Dryła i Mirosław Jabłoński rozmawiali z zawodnikami, trenerami i ekspertami, a także widzami.

Wartości poznawcze zostały zaakcentowane za pomocą związku frazeologicznego *cała prawda* ‘pełna informacja o czymś; szczerza prawda’ (WSF) w tytule filmu dokumentalnego *Cała prawda o testosteronie*. Również stałe połączenie wyrazowe *chwila prawdy* ‘książk. sytuacja, w której ktoś sprawdza swoje kompetencje w jakiejś dziedzinie’ (WSJP PAN) pozwala na wyeksponowanie tej grupy wartości. Taką nazwą (*Chwila prawdy*) określony został serial dokumentalny, który „przypomina najważniejsze momenty w historii mistrzostw świata w piłce nożnej – decydujące rzuty karne, czerwone kartki, chwile euforii i rozpacz” (Telemagazyn).

Na fakt, iż ukazane zostaną autentyczne, niepoddane retuszowi ujęcia, wskazuje tytuł serialu dokumentalnego *Liga bez filtra*. Widzowie mieli okazję obejrzeć w nim najciekawsze wydarzenia sezonu 2021/2022 PKO BP Ekstraklasy, w tym urywki z klubowej szatni, a zatem dzięki kamerze mogli zobaczyć to, do czego zwykli kibice nie mają dostępu.

Do negatywnych **wartości moralnych** odwołuje odbiorcę tytuł magazynu sportowego *Czarny charakter*, frazeologizm ten ma bowiem znaczenie a) ‘człowiek zły, przewrotny; szwarccharakter’, b) ‘postać literacka lub filmowa o takich cechach; szwarccharakter’ (WSF). Jak się okazuje, autorzy zdecydowali się na grę językową, która ujawnia się jednak dopiero wówczas, gdy zapoznamy się z programem. Dotyczy on bowiem żużla, potocznie zwanego czarnym sportem. Pierwszy człon ma zatem budzić skojarzenia z dyscypliną sportową, nie zaś ujemnymi cechami człowieka. W tytule filmu dokumentalnego *Przekręt: Piłkarska drużyna widmo* wykorzystano potoczny leksem *przekręt*, oznaczający ‘oszustwo lub nadużycie, zwłaszcza finansowe’ (SJP PWN). Konotuje on negatywne treści, wprost nazywa sytuację, do jakiej doszło w międzynarodowym meczu piłki nożnej: reprezentacja Bahrajnu grała z zespołem, który udawał drużynę narodową Togo. Podobnie odczytana będzie nazwa *Afera w Nike*. Zastosowany w niej rzeczownik *afera* to ‘kolidujące z prawem przedsięwzięcie z udziałem wielu osób’, ‘sensacyjne wydarzenie’ (SJP PWN). Dokument przedstawia losy biegacza i trenera Alberto Salazara, który został oskarżony o stosowanie dopingu.

Negatywne skojarzenia budzi wykorzystanie w nazwie frazy *na podsłuchu* ‘taki, który jest potajemnie podsłuchiwany przy użyciu specjalistycznej

aparatury' (WSJP PAN), sugeruje bowiem zachowanie niezgodne z zasadami etycznymi. W rzeczywistości jednak serial *Pilkarze na podsluchu* przedstawiał, jak zawodnicy komunikują się ze sobą na boisku, w przerwie i po zakończeniu spotkania, a wszystkie nagrania prowadzone były za ich zgodą.

I pozytywne, i negatywne wartościowanie zawarte zostało w tytule serialu *Oscar Pistorius. Zwycięstwo i upadek*. Opowiada on historię niepełnosprawnego biegacza korzystającego z protez kończyn dolnych, wielokrotnego medalisty igrzysk paraolimpijskich, który wystąpił także na igrzyskach olimpijskich w Londynie. Tytułowy *upadek* dotyczy życia prywatnego i oskarżenia o zastrzelenie swojej dziewczyny, a zatem wskazuje na postępowanie niezgodne z przyjętymi normami społecznymi, czyli sprzeciw wobec wartości moralnych.

W nazwie serialu dokumentalnego *Na fali i pod prąd* wykorzystano dwa zredukowane o element werbalny związki frazeologiczne: *być na fali; utrzymać się na fali* 'osiągnąć sukces, mieć powodzenie, być pożądanym w towarzystwie lub wykorzystać chwilową koniunkturę, żeby osiągać dalsze sukcesy' (WSF) i *płynąć pod prąd* a) 'przeciwstawiać się panującym zwyczajom, poglądom itp., opierać się czemuś', b) 'walczyć z przeciwnościami, pokonywać trudności' (WSF). Program ten opowiada o surferkach, które oddają się swojej pasji, mimo że niejednokrotnie jest to zabronione w ich kulturze. Onim ten można zatem odczytywać zarówno dosłownie, jak i metaforycznie – jako postępowanie wbrew **wartościom obyczajowym**.

Na odstępstwo od obowiązujących zasad naprowadza przymiotnik użyty w onimie *Ekscentryczny Dennis Rodman*. Definiuje się go jako 'taki, który zwraca uwagę mówiącego swoim nietypowym wyglądem lub zachowaniem ocenianym jako odbiegające od normy' (WSJ PAN).

Podniesienie rangi angielskiej ekstraklasy piłkarskiej odbywa się dzięki wykorzystaniu zwrotu grzecznościowego stosowanego do osób z rodziny królewskiej lub książęcej: *Jej Wysokość Premier League*.

* * *

W analizowanych medionimach najczęściej pojawiają się odniesienia do wartości odczuciowych i witalnych, co nie dziwi, sport bowiem wymaga dużej sprawności fizycznej, zdrowia, siły i umiejętności, a rywalizacji często towarzyszą emocje, które pozwalają kibicom cieszyć się ze zwycięstw i smuć porażkami. Znacznie rzadziej twórcy nazw programów emitowanych w stacji Canal+ Sport odwoływali się do wartości poznawczych, obyczajowych czy

moralnych. Zestawienie liczbowe przedstawia tabela 1. Raz jeszcze podkreślić jednak należy, że granice między przypisywaniem onimów do konkretnych typów wartości są nieostre. Zwracała na to uwagę już Jadwiga Puzyńska (1992: 181), pisząc:

Istnieje wiele słownictwa ewaluatywnego, którego nacechowanie znajduje oparcie w dwóch czy nawet więcej kategorii naraz. [...] wymieńmy *sukces* i *osiągnięcie*; mogą one dotyczyć wartości poznawczych bądź też ogólnej pomyślności (*welfare*), na którą składają się wartości witalne i hedonistyczne.

Tak np. zwycięstwo może być rozpatrywane albo jako efekt właściwości witalnych, albo wypracowanych umiejętności – wówczas mogłoby być zaliczane do kategorii wartości poznawczych.

Tabela 1. Nazwy programów sportowych emitowanych w stacji Canal+ Sport odwołujące się do wartości ostatecznych w ujęciu Jadwigi Puzyńskiej

Typ wartości	Liczba medionimów
Odczuciowe	49
Witalne	27
Moralne	5
Poznawcze	3
Obyczajowe	3
Transcendentne	0
Estetyczne	0

Źródło: opracowanie własne.

Nieliczne nazwy zawierają komponent wartościujący prymarnie, zdecydowana większość to wyrazy definicyjnie bądź konotacyjnie wartościujące. Twórcy badanych onimów wykorzystują środki wartościowania z różnych poziomów języka. Podobnie jak wynika to z opracowań innych typów dyskursów dominuje wartościowanie na poziomie leksykalnym, choć nie brakuje nacechowanych przedrostków (*super-*, *extra-*, *turbo-*, *multi-*), związków frazeologicznych czy posługiwania się stopniem najwyższym przymiotników.

Co warte podkreślenia, przeważa aksjologizacja pozytywna, jedynie 11 nazw odwoływało się do negatywnego centrum wartości. Prym wiodły tu wartości moralne, w nazwach programów akcentowano bowiem pejoratywne cechy, które można zaliczyć do tej kategorii.

Obecne są techniki nominacyjne, które zaobserwować można w innych nazwach medialnych, np. wplatanie do nazwy komponentów wskazujących na stację, w której program jest emitowany. Odnotować należy także tworzenie serii onimicznych.

Stacja Canal+ Sport reaguje na nieoczekiwane wydarzenia ze świata sportu i nie tylko. Tak było w przypadku tragicznej śmierci koszykarza Kobe Bryanta czy też wybuchu pandemii COVID-19. Nazwy nowych programów nie są pozbawione komponentów ocennych. Pandemia wpłynęła na eksponowanie wartości witalnych za pomocą nowej struktury, tj. hasła *zostań w domu*, jak również wartości odczuciowych, tj. zachęcania odbiorców do pozytywnego myślenia. Zmiany nastąpiły zatem nie tylko w doborze emitowanych programów, lecz także ich kształcie nazewniczym.

Wykaz skrótów

- SJP PWN – *Słownik języka polskiego*, <https://sjp.pwn.pl/> (dostęp: 26.09.2023)
WSF – *Wielki słownik frazeologiczny PWN z przysłowiami*, 2009, oprac. A. Kłosińska, E. Sobol, A. Stankiewicz, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN
WSJP PAN – *Wielki słownik języka polskiego*, red. P. Źmigrodzki, <https://wsjp.pl/> (dostęp: 26.09.2023)

Literatura

- Banach A., 2020, Miłość niejedno ma imię – nazwy stron miłośników sportu na portalu Facebook. – *Medialne oblicza sportu*, red. K. Burska, B. Cieśla, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 9–19.
Burska K., 2022, Nazwy audycji w internetowych stacjach radiowych o tematyce sportowej. – *Sport. Język, społeczeństwo, kultura*, red. S. Skuza, L. Zieliński, Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, s. 59–76.
CANAL+ Polska, br, <https://corporate.pl.canalplus.com> (dostęp: 29.08.2023).
Gałkowski A., 2007, Komponent wartościujący w sloganach i nazwach firmowych. – *Antynomie wartości. Problematyka aksjologiczna w językoznawstwie*, red. A. Oskiera, Łódź: Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna, s. 139–162.
Historia Canal+, 2005, https://reporterzy.info/25,historia_canal_plus.html (dostęp: 31.08.2023).
Kałasznik M., 2016, Nazwy programów telewizyjnych z udziałem celebrytów – próba analizy semantyczno-pragmatycznej, „*Prace Językoznawcze*”, XVIII/3, s. 65–76.

- Kaszewski K., 2015, Nazwa stacji radiowej jako składnik audycji radiowej, „*Studia Medioznawcze*”, 2(69), s. 107–119.
- Kmieć N., 2014, *Kwadrans po ósmej, Najszub pyta, Co z tą Polską?* – czyli o mechanizmach tworzenia nazw programów publicystycznych słów kilka. – *Kreatywność językowa w przestrzeni medialnej*, red. K. Burska, B. Cieśla, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 219–230, <https://doi.org/10.18778/7969-405-1.17>.
- Kopańko K., 2019, Canal+ wraca do korzeni. Oto blisko 25 lat historii marki w Polsce, <https://spidersweb.pl/2019/09/canal-historia.html> (dostęp: 31.08.2023).
- Krawczyk E., 2020, Produkt polityczny plus – budowa nazw własnych z członem plus i ich perswazyjna rola w dyskursie politycznym. – *Słowo. Struktura – znaczenie – kontekst*, red. E. Szkudlarek-Śmiechowicz, A. Wierzbička, E. Olejniczak, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 175–188.
- Kurdupski M., Polsat Sport liderem kanałów sportowych, <https://www.wirtualnemedia.pl/artukul/polsat-sport-tvp-sport-eurosport> (dostęp: 30.08.2023).
- Łuc I., 2020, Leksyka religijna jako wartościujący komponent chrematonimii marketingowej, „*Roczniki Humanistyczne*”, LXVIII/6, s. 123–140, <https://doi.org/10.18290/rh20686-7>.
- Matusiak I., 2010, Element wartościujący w określeniach identyfikujących firmy. – *Nazwy własne a społeczeństwo*, t. 2, red. R. Łobodzińska, Łask: Oficyna Wydawnicza Leksem, s. 295–303.
- Naruszewicz-Duchlińska A., 2016, Onimiczna kreatywność translatorska w tytułach filmów i seriali, „*Prace Językoznawcze*”, XVIII/3, s. 147–158.
- Puzynina J., 1992, *Język wartości*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Rosłoń M., 2021, *Mowa trawa 2:0. Słownik piłkarskiej polszczyzny*, Warszawa: Ringier Axel Springer Polska.
- Skowronek K., Rutkowski M., 2004, *Media i nazwy*, Kraków: Lexis.
- Sport bez fikcji: Pocałunek śmierci, br, https://www.zaglebie.com/Aktualnosci/Inne/sport-bez-fikcji-pocalunek-smierci_n1967 (dostęp: 14.10.2023).
- Szczęk J., Kałasznik M., 2016, „Świat na talerzu” i „Masterchef” – nazewnictwo onomastyka medialna w zakresie kulinariów, „*Prace Językoznawcze*”, XVIII/3, s. 179–190.
- Szkudlarek-Śmiechowicz E., 2022, *Telewizja: polityka i rozrywka. O współczesnych dyskursach telewizyjnych*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Tabisz A., 2012, Nazwy telewizyjnych programów edukacyjnych dla dzieci. – *Jednotlivé a všeobecné v onomastike*, red. M. Ološtiak, Prešov: Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity v Prešove, s. 351–359.
- Telemagazyn, <https://www.telemagazyn.pl> (dostęp: 26.09.2023).
- Waszakowa K., 2005, *Przejawy internacjonalizacji w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny*, Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

- Waszakowa K., 2019, Internacjonalizacja w słowotwórstwie polszczyzny przełomu XX i XXI wieku jako przykład jednostronnych kontaktów językowych, „*Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego*”, 75, s. 179–193, <https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.6620>.
- Zarębski R., 2012, *Rzeczownikowe prefiksy obcego pochodzenia w historii języka polskiego*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, <https://doi.org/10.18778/7525-708-3>.

The names of television sports programmes with an evaluative component (the case study of the Canal+ Sport Channel)

The purpose of this article is to look at the names of TV sports programmes through the prism of values and valuation. Research methods developed both in onomastics and axiology were used. An attempt was made to answer the questions: What axiologically characterized elements are the components of the names of sports programs? What values do their creators refer to? Which names – for their direct or indirect values – are more common? The study is based on the typology of ultimate values proposed by Jadwiga Puzynina. The research basis is the names of television programs on the Canal+ Sport Channel. The analyzed medionyms most often include references to vital and feeling values. Much less frequently the creators of medionym refer to cognitive, customary or moral values. Few names contain a value-primary component, while the vast majority are definitional or connotative value words. In the studied *propria*, value measures from different levels of language are used. Positive axiologization dominates.

Keywords: *axiology, Canal+ Sport, medionym, names of sports programmes, values*